

Årsredovisning 2012



Årsredovisning 2012

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2013

ISBN: 978-91-7164-950-8

Foto: Rickard L. Ericsson (omslag). Thomas Carlgren, Rickard Eriksson,
Casper Hedberg, Maskot, Pia Nordlander, Maria Rosenlöf

Produktion: Kombinera

Ordförandes förord

Under mina medlemsbesök hos kommuner, regioner och landsting tar jag alltid upp tre frågor, utbildning, lönebildning och jämställdhet. De utgör grunden för hur vi förmår att möta framtiden och stärka och utveckla välfärdstjänsterna. De avgör hur Sverige som nation utvecklas i den tuffa konkurens en globaliserad värld utgör.

Vi har tyvärr problem i skolan, resultaten är för låga, de löneavtal som slutits på central nivå används inte optimalt lokalt, och pojkarnas resultat är oroväckande låga. Vi måste bryta trenden! En av de viktigaste faktorerna är att se möjligheterna i de avtal som slutits samt de erbjudanden som finns i form av lärarlyft och karriärtjänster.

SKL är precis som sina medlemmar en politiskt styrd och ledd verksamhet. Det är därför särskilt viktigt för mig som ordförande att få besöka er, att på plats få ta del av framgångar och utmaningar. Medlemsbesöken ger energi och goda exempel på hur Sveriges förtroendevalda på ett innovativt, ansvarsfullt och modigt sätt leder utvecklingen av välfärden.

Europa har under året haft förmånen att få bekanta sig särskilt med flera av våra lokalpolitiker. Vi har bland annat haft fyra rapportörer i EU:s regionkommitté (ReK) och två fasta rapportörer samt tre tematiska i Europarådets lokala och regionala församling (CLRAE). Ämnena har varierat från upphandling över Erasmus till pensioner.

Vi har under året också fått flera nya rapportörskap, faktum är att vi har fler än vad vi sett till vår storlek borde ha, men det säger mycket om den kompetens och det anseende svenska lokala förtroendevalda har i Europa.

SKL:s femte verksamhetsår har avslutats. Jag vill tacka all personal vars bidrag till ett framgångsrikt år är ovärderligt. Tack till Er medlemmar, SKL är ert förbund.

Stockholm i april 2013



Anders Knappe
Ordförande, Sveriges Kommuner och Landsting



VD:s förord



En väsentlig uppgift för SKL är att utveckla den kommunala självstyrelsen. I det ligger – lite paradoxalt kanske – att även arbeta för stärkt samverkan.

Såväl kvalitets- som resursskäl talar för detta – samverkan på vissa områden, på olika sätt och med individen i fokus. Ett sådant område rör samarbetet mellan kommuner, landsting och regioner bland annat när det gäller omsorg och vård för de sjuka äldre, stöd till utsatta barn, missbruksvård samt psykiatri.

Ett annat tydligt exempel gäller kommunsektorns behov av att utveckla e-tjänster och e-förvaltning. Denna typ av utvecklingsarbete är nära nog omöjligt att driva själv som enskild kommun, landsting eller region.

Flera av förbundets prioriterade frågor under år 2012 har haft detta samverkanstema. Vi har också gjort några organisatoriska förstärkningar. Ett exempel är inrättandet av en politisk programberedning på temat ”Hur olika får det bli?”. Ett annat är inrättandet av programkontoret Center för eSamhället på vårt kansli.

Apropå samarbeten, 2012 blev som vanligt ett år då vi kan konstatera att staten och dess myndigheter ibland sätter våra medlemmar i en omöjlig sits – där myndighet A kräver en sak medan myndighet B tycker annat.

Arbetsmiljöverket kräver att deras regler om arbetsplatsers utformning även ska gälla i brukares privata hem. Personliga assistenter i jourtjänst ska ha tillgång till ett särskilt jourrum – vilket inte är särskilt enkelt att ordna i en bostad. Kommunen ska samtidigt följa det statliga regelverket för socialtjänst/LSS och kan inte neka stödinsats.

Migrationsverket vill att kommuner agerar skyndsamt för att ordna boende för ensamkommande flyktingbarn. Men när kommuner ordnar gruppboenden så godkänner inte Socialstyrelsen denna lösning därför att de kräver att varje barn ska ha ett eget rum. I ett rum med fyra bäddar så ska alltså tre stå oanvända.

Andra svårförenliga ambitioner finner vi på området bebyggd miljö och klimatpåverkan. Här ställer Boverkets och Naturvårdsverkets skilda normer för buller till problem för både kommuner och byggbransch, exempelvis när det gäller att kunna bygga klimatsmart.

Ökad samverkan behövs uppenbarligen också inom staten. Kommuner, landsting och regioner är en alltför viktig del av den svenska välfärden för att också behöva hantera statens oförmåga.

Stockholm i april 2012

A handwritten signature in black ink, reading 'Håkan Sörman'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Håkan Sörman
VD, Sveriges Kommuner och Landsting

Innehåll

5	Ordförandes förord
6	VD:s förord
8	Inledning
9	Perspektiv som genomsyrar verksamheten
10	Prioriterade frågor
10	Bättre resultat i skolan
11	Bättre stöd till utsatta barn
11	Unga till arbete
12	Bättre liv för sjuka äldre
12	Jämlika välfärdstjänster
12	Minska vårdskadorna
13	Högre ambitioner på klimatområdet
13	Stärk kollektivtrafiken i samhällsplaneringen
13	Sveriges Viktigaste Jobb
14	Enklare i eSamhället
14	Tydligare uppdrag och samspel mellan ledande politiker och tjänstemän
14	Bättre system för beställning, upphandling och uppföljning
16	Årsredovisning och koncernredovisning för år 2012
16	Förvaltningsberättelse för år 2012
19	Resultaträkning - koncernen
20	Balansräkning - koncernen
21	Balansräkning - koncernen
22	Kassaflödesanalys - koncernen
23	Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer
34	Revisionsberättelse
36	Politisk organisation
37	Förtroendevalda
47	Kansliorganisation

Inledning

Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) årsredovisning för 2012 innehåller en beskrivning och uppföljning av förbundets verksamhet under året.

Uppföljningen tar sin utgångspunkt i styrmodellen i verksamhetsplan och budget för 2012. Verksamhetsplanen grundas på kongressens inriktningsdokument för mandatperioden 2012–2016.

SKL är en medlemsorganisation för kommuner, landsting och regioner som ska verka på medlemmarnas uppdrag och med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin. Medlemmarna utövar sin beslutanderätt vid förbundskongressen. Kongressen utser styrelse, revisorer och valnämnd. Styrelsen kan utse delegationer och beredningar som stöd för sitt uppdrag.

VERKSAMHETSIDÉ

En fråga om demokrati.

SKL är en medlemsorganisation för kommuner, landsting och regioner. Som arbetsgivar- och intresseorganisation driver vi deras frågor och erbjuder stöd och service.

Vi väcker frågor, agerar kraftfullt och bildar opinion.

Vårt uppdrag är att ge kommuner, landsting och regioner bättre förutsättningar för lokalt och regionalt självstyre. Målet är att utveckla välfärden.

Det är en fråga om demokrati.

Perspektiv som genomsyrar verksamheten

Perspektiven EU, jämställdhet och mångfald ska genomsyra SKL:s verksamhet såväl externt som internt. Perspektiven ska beaktas vid planering, beslut, genomförande, uppföljning och utvärdering inom förbundets alla verksamhetsområden. Nedan beskrivs ett antal av SKL:s aktiviteter under 2012 kopplade till de tre perspektiven.

EU-perspektivet

Kansliet gav fortsatt stöd till förbundets förtroendevalda i ReK¹, CEMR² och CEEP³. SKL intressebevakade i EU-frågor och arbetade med att påverka, bland annat när det gäller sammanhållningspolitikens framtid, EU:s långtidsbudget och utformningen av lagförslag. Ett högnivåmöte med EU-ministern och de svenska Europaparlamentarikerna anordnades. Tillsammans med Statsrådsberedningen och EU-kommissionen i Sverige genomfördes en konferens om EU 2020-strategin. SKL:s styrelse och ledning har regelbundet informerats om relevanta EU-frågor. Brysselkontoret tog emot flera besök från SKL:s medlemmar. Två av förbundskansliets experter var utstationerade till Brysselkontoret. En intern EU-utbildning och två interna seminarier för kansliets anställda genomfördes.

Jämställdhetsperspektivet

SKL driver en särskild satsning för att jämställdhetsintegrera sin egen verksamhet. Fördjupningssemi-

narier för förtroendevalda i 12 beredningar och delegationer samt styrelsen har genomförts. En intern utbildning har anordnats och det har tagits fram flera verktyg som stöd i kansliets arbete. Under året har SKL deltagit i utvecklingen av makeQuality. Det är ett verktyg som mäter och jämför jämställdhetsarbete i bland annat lednings- och styrsystem. En fullständig utvärdering av förbundets befintliga styrsystem har inte kunnat genomföras då verktyget ännu är under utveckling.

Mångfaldsperspektivet

Förbundet har satt ihop en intern projektgrupp för att ta fram en mångfaldsstrategi. Den planeras vara klar 2013, samtidigt som de första åtgärderna enligt strategin börjar genomföras. I arbetet med att ta fram en nulägesanalys som utgångspunkt för strategin ska indikatorerna för mångfaldsperspektivet följas upp och utvärderas.

1 EU:s Regionkommitté

2 Council of European Municipalities and Regions, det europeiska kommun- och regionförbundet

3 The European Centre of Employers and Enterprises providing Public services, europeisk organisation för offentliga arbetsgivare.

Prioriterade frågor

Som en fördjupning och konkretisering av kongressens inriktningsdokument har styrelsen pekat ut tolv frågor som särskilt viktiga att följa under år 2012. Dessa beskrivs med hjälp av målsättningar i form av indikatorer. I årsredovisningen redovisas om indikatorerna har uppnåtts eller inte för varje prioriterad fråga.

- ✓ Måluppfyllelse uppnåddes
- ✗ Måluppfyllelse uppnåddes inte

Bättre resultat i skolan

- ✗ I minst 10 procent av kommunerna har en skolledare deltagit i SKL:s och Rektorsakademiens kvalificerade ledarskapsutbildning för förskola och skola.
- ✓ Minst 30 kommuner deltar i förbundets matematiksatsning.
- ✓ En markant ökning av medlen till den utbildningsvetenskapliga forskningen har föreslagits i regeringens forskningsproposition.

Ledarskapsutbildningen är framtagen, men eftersom många rektorer redan deltar i den statliga utbildningen är intresset att delta just nu lågt. Intresset för matematiksatsningen har däremot varit mycket stort. Antalet deltagande kommuner ökar

successivt och de är mycket nöjda. I forskningspropositionen avsätts medel för forskning inom skolrelaterade områden samt för forskningsspridning. Propositionen stämmer väl överens med de förslag som SKL har lämnat tillsammans med fem andra organisationer. Indikatorn bedöms vara uppnådd, trots att staten inte föreslagit en markant ökning av skolforskningsmedel.





Bättre stöd till utsatta barn

- ✘ Samtliga kommuner, landsting och regioner har upprättat samverkansavtal som tydliggör ansvarsgränser för stöd till barn för att främja deras psykiska hälsa och sociala situation.
- ✘ Minst hälften av kommunerna och landstingen har börjat tillämpa en av SKL framtagen checklista som stöd för styrning och ledning över huvudmanna-gränser gällande utsatta barn.
- ✔ Kommunerna har tillgång till modeller och verktyg för att arbeta med att höja kvaliteten för placerade barn.
- ✔ Alla län har erbjudits stöd för att kunna utveckla systematisk uppföljning av placerade barn och unga.

Majoriteten av kommunerna uppger att de har dokumentation om ansvarsfördelningen mellan kommun och landsting för barns och ungas psykiska hälsa. Trots en tydlig ökning jämfört med 2011 uppnås inte målsättningen som var 100 procent. Arbetet med en checklista för styrning när olika huvudmän är inblandade har fördröjts. Det finns dock ett utkast som ska testas. Flera skrifter som ger stöd kring uppföljning av placerade barn har tagits fram. Skrifterna sprids i olika sammanhang och efterfrågan är stor. Den systematiska uppföljningen har dock visat sig vara svår på grund av bristande IT-stöd. Under 2013 kommer SKL att ta fram en kravspecifikation för upphandling av IT-stöd. Den ska utgöra underlag för systematisk uppföljning.

Unga till arbete

- ✘ Ett metodstöd för bättre koppling mellan skola och arbetsmarknad genom förbättrad studie- och yrkesvägledning finns tillgängligt för medlemmarna.
- ✘ För att möjliggöra jämförelser av elevers hälsa över landet finns det ett nationellt system för webbaserad inrapportering av antalet hälsosamtal och dess resultat.
- ✔ Fem regionförbund och kommunförbund deltar i ett samverkansprojekt för att minska utbildningsavbrotten i gymnasieskolan.
- ✔ En guide finns tillgänglig för kommunerna med exempel på hur de kan genomföra informationsansvaret för unga i ålder 16–19 år som varken arbetar eller studerar.

Metodstödet för bättre koppling mellan skola och arbetsmarknad är försenat men färdigställs under våren 2013. I stället för att använda ett befintligt system för uppföljning av skolans hälsosamtal har landstingen valt att utveckla ett nytt. Detta har medfört en försening men systemet beräknas vara klart hösten 2013. Ett femtiotal kommuner deltar i projektet Plug In. Syftet är att fånga upp elever som riskerar att hoppa av gymnasiet samt att få tillbaka dem som har hoppat av. Inom Plug In pågår uppsökande verksamhet, coachning, förändringar av studie- och yrkesvägledning samt försök med flexibel utbildning. SKL har tagit fram en guide för hur kommuner kan genomföra informationsansvaret för unga som varken arbetar eller studerar. Guiden har skickats till alla kommuner. Flera föreläsningar kommer att genomföras under 2013.





Bättre liv för sjuka äldre

- ✘ Överbeläggningarna på sjukhus har minskat med en tredjedel.
- ✘ 75 procent av personer som avlidit på särskilt boende har fått ett läkarsamtal om att livet närmar sig slutet.
- ✓ 5 000 vårdenheter inom svensk vård och omsorg har infört ett strukturerat förebyggande arbetssätt och är aktiva användare av kvalitetsregistret Senior Alert.
- ✓ 500 vårdcentraler registrerar sina demensutredningar i kvalitetsregistret SveDem (Svenska Demensregistret).

Sedan hösten 2012 mäter och rapporterar alla sjukhus överbeläggningar och under 2013 kommer det att vara möjligt att bedöma resultaten. Troligtvis uppnåddes inte målet som var en tredjedel färre överbeläggningar 2012. Andelen personer på särskilt boende som fått läkarinformation i livets slutskede ökade med fem procent men målet uppnåddes inte. Förbättringsarbetet fortsätter, med bland annat utbildning i hela landet. Vid årsskiftet fanns cirka 11 000 enheter som påbörjat registrering i Senior Alert. Över hälften av dessa bedöms som aktiva användare. Nästan 700 av totalt cirka 1 200 vårdcentraler är aktiva användare av SveDem.

Jämlika välfärdstjänster

- ✓ I minst åtta landsting/regioner pågår förbättringsarbete i första linjens hälso- och sjukvård för att åstadkomma en mer jämlik vård.
- ✘ Genom en kunskapsöversikt har sektorn tillgång till kunskap om jämlikhet/ojämlikhet i äldreomsorgens tjänster och exempel på förbättringsarbete.

Åtta vårdcentraler och en barnmorskemottagning/barnvårdscentral medverkar i projektet Vård på lika villkor. De testar nya arbetssätt och metoder för en mer jämlik första linjens vård. Projektet omfattar bemötande, tillgänglighet, behandling, sammanhållna processer samt ledning och styrning. Projektet som pågår till 2014 följs och utvärderas av ett forskarteam från Mälardalens högskola. På grund av osäkerhet i kvaliteten har den planerade forskningsöversikten om äldreomsorgen inte publicerats.

Minska vårdskadorna

- ✓ Alla landsting har under 2012 arbetat systematiskt med strukturerad journalgranskning under minst tre månader, antingen genom att granska 20 journaler per månad och sjukhus eller 10 journaler per månad och klinik.
- ✓ Alla landsting har under 2012 påbörjat arbetet med att införa Infektionsverktyget genom att ha tagit väsentliga steg till en organisation för införande på samtliga sjukhus.

Alla landsting har genomfört strukturerad journalgranskning och rapporterat in data till en nationell databas. Resultatet har sammanställts i rapporten *Skador i vården*. Samtliga landsting arbetar med att införa Infektionsverktyget. Den nationella förvaltningsgruppen för Infektionsverktyget stöttar landstingen och informerar om verktyget, bland annat via www.infektionsverktyget.se och Projectplace.

Högre ambitioner på klimatområdet

- ✘ Vid försäljning av kommunal mark finns en modell för kommuner att ställa långtgående krav på energieffektiva hus vid nybyggnation.
- ✘ SKL har utformat ett förslag till statligt klimatstöd med syftet att kommunerna ska kunna driva ett offensivt klimatarbete.
- ✓ Kommunerna har tillgång till goda exempel på hur avfallsmängderna kan minskas.

Under 2012 har ett omfattande arbete gjorts med att ta fram en modell som möjliggör för kommuner att ställa långtgående krav på energieffektiva hus vid nybyggnation. Ett förslag planeras vara klart 2013. Genomslaget är dock inte givet, bland annat eftersom det redan finns energikravsystem. SKL formulerade ett övergripande förslag till statligt klimatstöd redan 2011. Frågan har diskuterats på politisk nivå mellan SKL och Närings- och Miljödepartementen, men SKL har inte fått gehör för sitt förslag. På SKL:s webbplats finns sedan början av 2013 goda exempel och metoder för avfallsminimering.

Stärk kollektivtrafiken i samhällsplaneringen

- ✓ En arena för erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning för de nya kollektivtrafikmyndigheterna finns inrättad.
- ✓ Medlemmarna upplever att den politiska styrningen av kollektivtrafiken har stärkts.
- ✓ SKL har initierat en debatt om alternativa former för finansiering av kollektivtrafiken.

Under 2012 reglerades lagen om kollektivtrafik så att den även omfattar tillköp av kollektivtrafik. Ändringen tillkom mycket tack vare att SKL drivit frågan. Två nationella arenor för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna (RKM) har etablerats, en för politiska presidier och en för förvaltningschefer. Inrättandet av de nationella arenorna och genomförda aktiviteter har stärkt den politiska styrningen. Under 2012 initierade SKL en debatt om alternativa finansieringsreformer som fick stort genomslag. Efter analyser av kollektivtrafikens kostnader gör SKL bedömningen att det viktigaste är att få grepp

om kostnadsökningarna. För att ge medlemmarna bättre styrinstrument behöver förbundet få en bättre bild av orsakerna till kostnadsökningarna, samt skapa nyckeltal för att öka möjligheterna till budgetstyrning. Först därefter bedömer SKL det meningsfullt att analysera alternativa finansieringsformer.

Sveriges Viktigste Jobb

- ✓ 75 procent av personalcheferna i kommuner, landsting och regioner känner till kommunikationssatsningen Sveriges Viktigste Jobb.
- ✓ Artiklar/medieinslag som är ett resultat av SKL:s opinionsbildning inom ramen för kommunikationssatsningen Sveriges Viktigste Jobb har publicerats i minst 15 län.
- ✓ Arbetet med att ta fram Öppna jämförelser på det arbetsgivarpolitiska området för publicering 2013 har inletts.

Enligt årets medlemsundersökning känner 97 procent av personalcheferna i kommunerna och alla personalchefer i landsting och regioner till satsningen Sveriges Viktigste Jobb. Inom ramen för satsningen har totalt 308 artiklar och medieinslag publicerats i 20 län. Arbetet med att ta fram nya personalnyckeltal går enligt plan. Arbetet med Öppna jämförelser för arbetsgivarfrågor har påbörjats. Arbetet ska nu inriktas på att hitta en modell för att arbeta med uppgifter från medlemmarnas medarbetarundersökningar Hållbart medarbetarengagemang.



Enklare i eSamhället

- ✓ I nära samverkan med medlemmar, staten och andra relevanta aktörer har SKL tagit fram handlingsplaner med finansiering för sex e-programområden: eHälsa, Skola, Näringsliv och arbete, Samhällsbyggnad, trafik och miljö, Kultur och fritid samt Demokrati och delaktighet.
- ✓ Samtliga landsting och regioner erbjuder invånarna grundläggande personliga e-hälsotjänster.
- ✓ SKL Kommentus inköpscentral har förbättrat samordnade upphandlingar rörande system för e-arkiv och nationell öppen skolplattform som ska erbjudas medlemmarna.
- ✓ Den nya svenska e-legitimationen tillgodoser kommuners, landstings och regioners samlade behov.

Styrelsen har fattat beslut om handlingsplan för eHälsa 2013-2018 och handlingsplan för e-samhället 2013-2015. Handlingsplan för eHälsa finansieras via särskilt avsatta medel från landstingen. Genomförandet sker via Center för eHälsa i samverkan (CeHis). Handlingsplan för e-samhället innehåller 32 initiativ kopplade till programområdena Skola och lärande, Näringsliv och arbete, Samhällsbyggnad, transporter och miljö, Demokrati och delaktighet, Gemensamma tjänster och funktioner samt Strukturella förutsättningar. CeHis samordnar, och finansiering sker bland annat via E-delegationen, Vinnova, andra statliga myndigheter samt medlemmarna. I alla landsting införs grundläggande personliga e-hälsotjänster. Upphandlingen av system för e-arkiv har gått enligt plan. Kravspecifikationen är klar och upphandlingen har annonserats. Under 2013 förbereds även upphandlingen av öppen teknisk plattform för skolan. Ny lagstiftning för e-legitimation träder i kraft 2013, och de första e-tjänsterna kommer att kunna anslutas vid årsskiftet 2013/2014. E-legitimationsnämnden arbetar fram en e-legitimation för privatpersoner. SKL har vid ett par tillfällen påpekat att det även behövs e-legitimation för anställda.

Tydligare uppdrag och samspel mellan ledande politiker och tjänstemän

- ✓ En översyn av tänkbara lösningar för att tydliggöra uppdragen är framtagen.
- ✓ Kommuner, landsting och regioner har tillgång till konkret stöd för ett lokalt arbete med ansvarsfrågan genom dels ett verktygspaket, dels ett nätverksstöd.

I rapporten *Uppdrag och samspel mellan ledande politiker och tjänstemän* samt vägledningen *Att tydliggöra uppdragen och utveckla samarbetet* presenteras utmaningar, framgångsfaktorer, rättsliga förutsättningar och goda exempel. Vägledningen vänder sig främst till styrelseordförande och direktörer. Här finns även stöd för att formalisera spelregler för lokala överenskommelser. Vägledningen bearbetas till en interaktiv e-bok med filmer, frågeställningar och förslag till upplägg vid gemensamma möten. Nätverksstöd erbjuds under 2013.

Bättre system för beställning, upphandling och uppföljning

- ✗ Kommuners, landstings och regioners beställningar ger förutsättningar för god kvalitet, uppföljning och kontroll.
- ✓ Kommuner, landsting och regioner har tillgång till rutiner och instrument för uppföljning och kontroll utifrån de krav som ställs i förfrågningsunderlag och godkännanden.
- ✓ Kommuners, landstings och regioners arbete med rutiner och instrument tillgodoser att privata och offentliga leverantörer följs upp och kontrolleras på ett konkurrensneutralt och likvärdigt sätt.
- ✓ Kommuner, landsting och regioner har tillgång till rutiner och instrument för att komma tillrätta med ekonomiska oegentligheter vid alternativ drift.

SKL har tillsammans med kommuner och landsting arbetat kring leverantörsrelationer, kvalitetskrav, sanktioner, riskområden och prioriteringar. Målet var att hitta gemensamma krav utifrån vedertagna kvalitetsområden. Det var dock inte möjligt att nå samsyn. För att utveckla en basnivå har ett arbete med att ställa krav inom äldreomsorg påbörjats.

Länk till instrument för egenvärdering på ledningsnivå samt en excel-fil för kontraktsuppföljning finns på www.skl.se/kvalitetssakring. Ett webbaserat kunskapspaket har utarbetats och kommer att lanseras under våren 2013. Projektet Kvalitetssäkring av äldreomsorg och primärvård arbetar med uppföljning och kontroll, oavsett om utföraren är offentlig eller privat. Projektet ger stöd både individuellt och i nätverksform. SKL för en diskussion med den privata sektorn och ett material om konkurrensneutralitet har tagits fram. Skrifterna *Förhindra fusk och oegentligheter* samt *Offentliga uppgifter till vår tjänst* tar upp hur ekonomiska oegentligheter kan förhindras.



Årsredovisning och koncernredovisning för år 2012

Förvaltningsberättelse för år 2012

Sveriges Kommuner och Landstings uppgifter

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) är en sammanslutning för kommuner, landsting och regioner i Sverige vars verksamhet bygger på den lokala och regionala demokratin. Förbundet är en arbetsgivar- och intresseorganisation.

Samtliga 290 kommuner, 18 landsting samt regionerna Skåne och Västra Götaland är medlemmar. Förbundet är en ideell förening och verksamheten leds av en styrelse utsedd av kongressen. Till stöd finns en kansliorganisation.

I förvaltningsberättelsen belyses i första hand förbundets ekonomiska resultat.

Ekonomiskt resultat

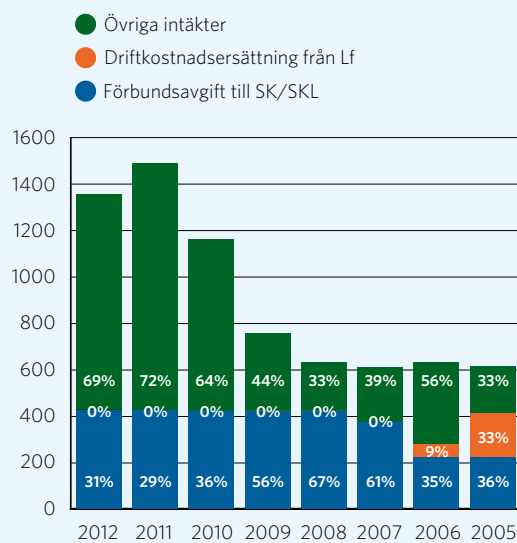
Det ekonomiska resultatet år 2012 för Sveriges Kommuner och Landsting uppgår till -28,6 (-4,5 föregående år) mkr efter bokslutsdispositioner och skatt. Under året har SKL erhållit utdelning från sina dotterbolag om totalt 24 mkr, fördelat på 15 mkr från SKL Företag samt 9 mkr från SKL Kapitalförvaltning.

Förbundets intäkter

År 2012 var förbundsavgiften 425,0 (425,0) mkr, vilket motsvarar 31 % (69 %) av intäkterna. Liksom tidigare år har en rabatt givits till de tre största kommunerna och tre största landstingen.

Förbundets övriga intäkter är främst statliga bidrag samt intäkter från verksamheten, framför allt

Omsättning (Mkr) samt förbundsavgiftens andel i procent



från kurser, konferenser, konsultinsatser och skrifter. De statliga bidragen uppgår till 1 345,7 (805,7) mkr. En förändrad redovisning av de statliga bidragen har införts fr.o.m. 2012. Detta innebär att endast den del som förbundet har förfoganderätten att utföra i egen regi redovisas över resultaträkningen. Denna del uppgick under 2012 till 454,1 mkr. Restande delen 891,6 mkr bestod av statliga bidrag där förbundet endast var förmedlingspart och denna del har redovisats över balansräkningen. Den ändrade redovisningsmetoden innebär att jämförelsebeloppen i tabellen ovan från 2011 och bakåt i tiden

inte blir kompatibla. Det har under de senaste åren skett en stadig ökning av de statliga bidragen.

Det finansiella resultatet för förbundet uppgick under 2012 till 31,9 (42,7) mkr. Förändringen i det finansiella resultatet beror på minskad utdelning från dotterföretag.

Förbundets kostnader

Förbundets kostnader utgörs huvudsakligen av den politiska verksamheten 40,2 (35,1) och avdelningarnas verksamhet 767,8 (1 309) mkr.

Pensioner

Förbundets pensionsåtaganden uppgick vid årsskiftet till 864 (827) mkr. Dessa åtaganden tryggas genom medel avsatta till pensionsstiftelse, vars tillgångar uppgick till 1 110 (1 019) mkr enligt marknadsvärdering.

Totalavkastningen för SKL Pensionsstiftelse för året uppgick till 9,4 (-5,7 %) före skatt. Den positiva avkastningen beror på ett betydligt bättre börsår 2012, vilket medfört att marknadsvärdet på tillgångarna ökat.

I pensionsstiftelsen ingår fr.o.m. år 2007 trygghanden för före detta landstingsförbundsanställda.

Nyckeltal

Se tabell nedan.

Investeringar

Under året har investerats 0,9 (1,7) mkr i maskiner och inventarier medan 2,9 (4,3) mkr har utrangrats, mätt i anskaffningsvärden.

Bokslutsdispositioner och skatt

År 2012 visar SKL ett resultat före skatt på -28,6 (-4,5) mkr. Årets skatt beräknas till 0 (0) mkr.

Förslag till resultatdisposition

Till Sveriges Kommuner och Landstings förfogande står (belopp i tkr)

Balanserade vinstmedel	886 883
Årets resultat	-28 604
Summa	858 279

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att i ny räkning överföra 858 279 tkr.

Koncernen

Koncernredovisningen utgör ett sammandrag av räkenskaperna för SKL och de företag där förbundet – direkt eller indirekt – äger mer än 50 % av aktierna. I tillägg finns adekvat del av intressebolag redovisade. Förteckning över dotterföretag framgår nedan och i not 18. För redovisningsprinciper se sidan 13.

SKL-koncernen uppvisar ett resultat på 10,3 (-4,8) mkr. Resultatförbättringen beror på kraftigt ökade ränteintäkter beroende på engångseffekter under 2012 då dessa uppgick till 65,8 mkr jämfört med 22,7 mkr under 2011.

Finansmarknaderna har under 2012 visat en uppåtgående trend jämfört med föregående år. Detta medförde att avkastningen på de finansiella placeringarna i SKL Kapitalförvaltning AB blev högre jämfört med 2011.

Nyckeltal

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Förbundsavgift (mkr) ¹	425	425	425	425	425	376	222	221
Verksamhetens resultat, förbundet								
Årets resultat förbundet (mkr)	-29	-5	53	-53	-11	15	18	26
Antal anställda förbundet ²	482	446	443	453	446	442	445	438
Soliditet förbundet	35 %	58 %	56 %	36 %	83 %	87 %	86 %	87 %
Balansomslutning förbundet (mkr)	2 635	1 621	1 688	2 494	2 337	2 251	1 432	1 386
Eget kapital förbundet (mkr)	909	938	942	889	1 942	1 953	1 229	1 212
Verksamhetens resultat, koncernen								
Årets resultat, koncernen (mkr)	10	-5	17	64	-98	77	47	59
Antal anställda, koncernen	665	627	619	625	605	594	627	582
Soliditet, koncernen	38 %	55 %	52 %	39 %	76 %	76 %	68 %	69 %
Balansomslutning, koncernen (mkr)	3 316	2 264	2 431	3 176	2 861	2 973	2 140	1 893
Eget kapital, koncernen (mkr)	1 262	1 252	1 257	1 240	2 176	2 274	1 466	1 297

¹ I tabellen redovisas förbundsavgifter till SK/SKL. De totala förbundsavgifterna till SKL/SK/Lf från kommunerna och landsting har varit oförändrat 425 mkr per år under perioden 2005-2011.

² Medelåldern i förbundet 2012 var 47,4 år (47,3).

SKL har följande dotterföretag och intressebolag:

- ▶ SKL Företag AB (100 %)
 - Koncerngemensamma funktioner*
 - Dagens Samhälle AB (100 %)
 - Tidningsverksamhet*
 - SKL Fastigheter och Service AB (100 %)
 - Fastighetsförvaltning*
 - SKL International AB (100 %)
 - Biståndsverksamhet*
 - SKL Kommentus AB (98 %)
 - Upphandlings- och förlagsverksamhet*
 - Högberga Gård AB (62,5 %)
 - Konferensanläggning*
 - Equalis AB (52 %)
 - Kvalitetssäkring inom Laboratoriemedicin*
 - SOS Alarm (50%)
 - Alarmeringstjänst*
 - KPA AB (40%)
 - Pensionsadministration och Försäkringstjänster*

Under 2013 avvecklar SKL Företag ett par vilande bolag för att renodla verksamheten

- ▶ SKL Kapitalförvaltning AB (100 %)
 - Finansförvaltning*

SKL Företag-koncernen har som målsättning att förse Sveriges kommuner, landsting och regioner med prisvärda varor och tjänster. Moderföretag inom SKL Företag-koncernen är SKL Företag AB. SKL Företag-koncernen verkar inom ett antal för kommuner, landsting och regioner nyttiga branscher och verksamhetsområden. Dessutom bedrivs i intressebolag pensions- och försäkringsrörelse samt verksamhet inom larm- och säkerhetstjänsteområdet. Moderbolaget SKL Företag AB bedriver koncerngemensamma funktioner som koncernledning och koncernuppföljning.

SKL Företagskoncernen visar en negativ avvikelse mellan budget och utfall 2012 på 28,1 mkr, främst beroende på sämre resultat i SKL Kommentus samt SOS Alarm.

Finansiella risker

Koncernens överskottslikviditet hanteras av SKL med tillhörande koncernbank, sedan augusti 2012. De ingående företagen erhåller respektive erlägger internränta på saldon i det så kallade koncernkontosystemet.

SKL placerar detta kapital på konto eller i svenska räntefonder. Den enda risk som eftersträvas är

därmed en motpartsrisk (risken för att utställaren inte kan återbetala det nominella beloppet på lösendagen) och en durationsrisk (risken för att marknadsvärdet på placeringen faller om den ränta som investeraren kräver för att nyinvestera i liknande papper).

För att säkerställa att kapitalet placeras inom avsedd risknivå fastställs för varje år en placeringspolicy med tillåtna risk mandat för bl.a. tillgångsallokering, löptider, marknadsrisk, likviditetsrisk och motparts risker.

Det är SKL:s strävan att överföra sådan överskottslikviditet, som inte behövs i koncernen, till SKL Kapitalförvaltning AB. I början av 2013 har därför ytterligare 250 mkr tillförts kapitalbolaget i aktieägartillskott, vilket har ökat bolagets placeringskapital med motsvarande belopp.

Under inledningen av 2012 indikerade konjunkturbarometern en fortsatt inbromsning av den svenska ekonomin men ändå steg optimismen med både stigande aktiekurser och obligationsräntor. Redan under våren förbyttes detta till en djup pessimism och börserna föll under andra kvartalet ner till en lägre nivå än vid årets början. Men inte minst med ECBs hjälp tog optimismen på nytt över fram till hösten då flera frågetecken om den globala konjunkturen på nytt framkallade en kort nedgång, men året fick sedan en positiv avslutning. Sammantaget gav detta en bra borsutveckling under året och den svenska aktiemarknaden steg med 16,5% medan världsaktieindex steg med 9,5% under 2012.

Sett över hela året var penningpolitiken i världen mycket expansiv. Räntorna på obligationer utgivna av länder med hög kreditvärdighet såsom USA, Tyskland och Sverige föll periodvis till de lägsta nivåer som någonsin noterats. Euroländernas räntnivåer var klart högre men även de föll tillbaka mot slutet av året. Även räntorna på företagsobligationer med hög kreditvärdighet föll kraftigt under året. Ett jämförbart ränteindex steg med 5,1%.

Resultaträkning – koncernen

<i>Belopp i tkr</i>		Koncernen		Moderföretaget	
	Not	2012	2011	2012	2011
Rörelsens intäkter					
Förbundsavgift		425 012	425 015	425 012	425 015
Bidrag	2	805 749	901 178	805 749	901 178
Nettoomsättning	3	769 358	833 499	110 961	154 853
Övriga rörelseintäkter		9 254	10 083	9 249	10 043
		2 009 373	2 169 775	1 350 971	1 491 089
Rörelsens kostnader					
Råvaror och förnödenheter		-14 506	-14 700	-	-
Handelsvaror		-387 849	-409 335	-	-
Övriga externa kostnader	4-6	-1 041 995	-1 219 480	-980 408	-1 144 904
Personalkostnader	7	-569 025	-518 693	-430 426	-392 843
Avskrivningar	13-17	-30 861	-26 007	-664	-611
		-2 044 236	-2 188 215	-1 411 498	-1 538 358
Rörelseresultat		-34 863	-18 440	-60 527	-47 269
Resultat från finansiella poster					
Resultat från andelar i koncernföretag	8	-	-	24 015	34 006
Resultat från andelar i intresseföretag	9	1 335	7 763	-	-
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	917	2 165	-	-
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	65 898	22 665	9 658	8 782
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-7 455	-2 670	-1 750	-27
		60 695	29 923	31 923	42 761
Resultat efter finansiella poster		25 832	11 483	-28 604	-4 508
Uppskjuten skatt	12	-1 143	-1 481		
Skatt på årets resultat	12	-15 898	-17 441	-	-
Minoritetens andel		1 502	2 604	-	-
Årets resultat		10 293	-4 835	-28 604	-4 508

Balansräkning – koncernen

Belopp i tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2012	2011	2012	2011
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Programvaror	13	4 884	5 148	-	-
Goodwill	14	5 437	6 265	-	-
		10 321	11 413	-	-
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	15	370 520	379 165	-	-
Inventarier och installationer	16	28 077	27 937	3 172	3 033
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		14 296	25 082	-	-
Hyresgästanpassningar	17	104 519	61 119		
		517 412	493 303	3 172	3 033
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	18			900 963	900 963
Andelar i intresseföretag	19	160 469	163 134	-	-
Andra långfristiga värdepappersinnehav	20	71	71	22	22
Andra långfristiga fordringar		2 453	1 269	1 151	1 058
		162 993	164 474	901 866	901 773
Summa anläggningstillgångar		690 726	669 190	905 038	904 806
Omsättningstillgångar					
Varulager m m					
Färdiga varor och handelsvaror		3 322	4 362	-	-
		3 322	4 362	-	-
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		269 782	128 870	143 130	33 301
Fodringar hos koncernföretag				61 353	608 734
Skattefordringar		20 695	34 539	14 784	14 784
Övriga fordringar		32 102	29 596	22 472	23 333
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	57 848	58 669	29 125	35 761
		380 427	251 674	270 864	715 913
Kortfristiga placeringar					
Övriga kortfristiga placeringar	22	1 264 545	1 259 782	515 251	-
		1 264 545	1 259 782	515 251	-
Kassa och bank		977 122	78 739	944 172	196
Summa omsättningstillgångar		2 625 416	1 594 557	1 730 287	716 109
Summa tillgångar		3 316 142	2 263 747	2 635 325	1 620 915

Balansräkning – koncernen

Belopp i tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2012	2011	2012	2011
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	23				
Bundet eget kapital					
Kapitalandelsfond		106 034	108 699	-	-
Övriga bundna reserver		130 653	114 644	-	-
		236 687	223 343	-	-
Fritt eget kapital					
Eget kapital		50 958	50 958	50 958	50 958
Fria reserver		964 162	982 754	886 883	891 391
Årets resultat		10 293	-4 835	-28 604	-4 508
		1 025 413	1 028 877	909 237	937 841
Summa eget kapital		1 262 100	1 252 220	909 237	937 841
Minoritetsintresse		18 717	20 680	-	-
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	13 390	18 287	-	-
Uppskjutna skatteskulder		39 027	37 176	-	-
Summa avsättningar		52 417	55 463	-	-
Långfristiga skulder					
Övriga skulder	25	169 385	9 176	-	-
Övriga avsättningar till pensioner		-	-	7 794	13 455
Summa långfristiga skulder		169 385	9 176	7 794	13 455
Kortfristiga skulder					
Kortfristig skuld kreditinstitut		81 870	-		
Leverantörsskulder		558 863	256 118	427 408	184 943
Skulder till koncernföretag		-	-	201 143	6 946
Skatteskulder		11 028	17 316	-	-
Övriga skulder	26	193 253	261 149	180 174	146 981
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	968 509	391 625	909 569	330 749
Summa kortfristiga skulder		1 813 523	926 208	1 718 294	669 619
Summa eget kapital och skulder		3 316 142	2 263 747	2 635 325	1 620 915
Poster inom linjen					
Ställda säkerheter				Inga	Inga
Fastighetsinteckningar		252 000	18 000	-	-
Summa ställda säkerheter		252 000	18 000	-	-
Ansvarsförbindelser					
Borgensförbindelser för koncernföretag		-	-	4 417	3 653
Övriga borgensförbindelser		1 151	1 264	1 151	1 058
Summa ansvarsförbindelser		1 151	1 264	5 568	4 711

Kassaflödesanalys – koncernen

Belopp i tkr		Koncernen		Moderföretaget	
		2012	2011	2012	2011
	Not				
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster		25 832	11 483	-28 604	-4 508
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	28	27 375	2 562	-4 863	-7 884
		53 207	14 045	-33 467	-12 392
Betald skatt	29	-8 342	-36 998	-	-
Erhållen utdelning		-	-	24 015	19 006
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		44 865	-22 953	-9 452	6 614
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning av varulager		1 040	683	-	-
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-142 597	196 752	421 034	47 863
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		893 603	-137 809	1 048 675	-52 877
Kassaflöde från den löpande verksamheten		796 911	36 673	1 460 257	1 600
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-4 021	-2 158	-	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	15-17	-51 435	-55 632	-937	-1 677
Förvärv av finansiella tillgångar		-	910	-	-
Ökning av långfristiga fordringar		-1 184	-	-93	-
Ökning av kortfristiga placeringar		-	-	-515 251	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-56 640	-56 880	-516 281	-1 677
Finansieringsverksamheten					
Amortering av långfristiga skulder		-	-427	-	-
Resultat från intresseföretag		2 666	8 050	-	-
Upptagna långfristiga lån		160 209	-	-	-
Utbetald utdelning		-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		162 875	7 623	0	0
Årets kassaflöde		903 146	-12 584	943 976	-77
Likvida medel vid årets början		1 338 521	1 351 105	196	273
Likvida medel vid årets slut*		2 241 667	1 338 521	944 172	196
<i>* varav kortfristiga placeringar</i>		1 264 545	1 259 782		

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Årsredovisningslagens regler för uppställning av resultat- och balansräkning tillämpas samt Bokföringsnämndens allmänna råd för större företag om inte annat anges nedan.

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper m.m.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Bidrag

Intäktsredovisning av bidrag sker på ett sådant sätt att intäkter ställs mot den kostnad stödet avser att täcka. Bidrag som avser att täcka kostnader under flera år fördelas över de år det avser, dessa stöd skuldförs i balansräkningen.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig.

Skatt

Koncernens totala skatt utgörs av betald och uppskjuten skatt. Uppskjutna skatteskuld hänförlig till obeskattade reserver beräknas som 22% av dessa. Uppskjuten skatt beräknas på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna är hänförliga till avskrivningar av byggnader.

Pågående arbeten i fastigheter

Nedlagda kostnader vid ny-, till- eller ombyggnader av fastigheter redovisas som pågående arbeten i fastigheter till dess att de tas i drift. I nedlagda kostnader inkluderas samtliga direkta kostnader hänförliga till respektive objekt. Ränteutgifter under ombyggnadstiden kostnadsförs. Underhållsarbeten som genomförs i samband med ombyggnationer kostnadsförs i sin helhet löpande.

Varulager

Varulagret, värderat enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 2 Redovisning av varulager, är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först-in först-ut principen respektive verkligt värde. Inkuransnedskrivning har skett efter individuell bedömning baserad på varulagrets åldersstruktur. I egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader samt skäligt pålägg för indirekta tillverkningskostnader.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång.

Följande avskrivningstider tillämpas:	Koncernen	Moderföretaget
Immateriella anläggningstillgångar		
Aktiverade utvecklingskostnader	20-33 %	20-33 %
Programvaror	20 %	20 %
Goodwill	10-20 %	10-20 %
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader	1,5-3 %	1,5-3 %
Inventarier och installationer	20-33 %	20-33 %

Kortfristiga placeringar

Samtliga värdepapper är bokförda till anskaffningsvärde. Marknadsvärdering är senaste betalkurs på bokslutsdagen. Portföljvärdering har gjorts för samtliga värdepapper på balansdagen. Värdering av fordringar har gjorts till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärdet.

Likvida medel

Koncernens likviditet är från och med 14 augusti 2012 placerad på koncernkonto med moderföretaget SKL som toppkontohavare. Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga placeringar uppgår till 2 077 523 (1 338 521) tkr.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation (RR1:00). Koncernredovisningen omfattar de företag i vilka moderföretaget direkt eller genom dotterföretag innehar mer än 50% av röstetalet, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande enligt ÅRL 1:4.

Not 1. forts.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20% och högst 50% av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Resultat från andelar i intresseföretag" koncernens andel i intresseföretagens redovisade resultat.

Not 2. Bidrag

Moderföretaget	2012	2011
Statliga bidrag	454 117	864 957
Intäkter från Landstinget	330 094	-
Övriga bidrag	21 538	36 221
	805 749	901 178

Statliga bidrag är hänförligt till avtal med statliga myndigheter gällande projekt och utvecklingsarbete. Förbundet har under 2012 genomfört en förändrad redovisning av statliga bidrag. Detta innebär att av de totala statliga bidragen på 1 345 657 tkr redovisas endast 454 117 tkr över resultaträkningen övriga delen bokförs direkt via balansräkningen. Intäkter från landstinget redovisades tom 2011-12-31 över balansräkningen.

Not 3. Nettoomsättning per rörelsegren

Koncernen	2012	2011
Förbundsverksamheten	50 877	125 552
Upphandlingsverksamhet	384 919	387 615
Fastighetsrörelse	188 192	186 935
Tidningsverksamhet	39 958	42 211
Kursgårdsverksamhet	29 476	28 283
Biståndsverksamhet	26 462	19 988
Utbildningsverksamhet	6 182	3 747
Övrig rörelse	43 292	39 168
	769 358	833 499
Moderföretaget	2012	2011
Konferensverksamhet	57 160	71 102
Konsultverksamhet	49 716	78 841
Skrifter, kommissionsförsäljning	4 085	4 910
	110 961	154 853

Not 4. Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 12% (6%) av inköpen och 4% (5%) av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som koncernen tillhör.

Not 5. Arvode och kostnadsersättning

Koncernen	2012	2011
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	742	-
Övriga tjänster	434	-
	1 192	-
E&Y AB		
Revisionsuppdrag	734	1 245
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	354	491
Skatterådgivning	-	103
Övriga tjänster	443	296
	1 531	2 135

Not 5. forts.

Moderföretaget	2012	2011
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	180	-
Övriga tjänster	300	-
	<u>480</u>	<u>-</u>
E&Y AB		
Revisionsuppdrag	262	336
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	30	11
Övriga tjänster	362	296
	<u>654</u>	<u>643</u>

Not 6. Leasing**Koncernen**

Tillgångar som innehas under operationella leasing- och hyreasavtal:

Räkenskapsårets betalade leasingavgifter		272
Avtalade framtida leasingavgifter:	<u>År</u>	
	2013	107
	2014	107
	2015	<u>77</u>
		291

Moderföretaget

Tillgångar som innehas under operationella leasing- och hyreasavtal:

Räkenskapsårets betalade leasingavgifter		141
Avtalade framtida leasingavgifter:	<u>År</u>	
	2013	-
	2014	-
	2015	<u>-</u>
		-

Not 7. Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Kvinnor	424	401	312	291
Män	241	226	170	155
Totalt	665	627	482	446

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2012		2011	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderföretaget	249 192	145 005	229 877	139 905
(varav pensionskostnader)		(56 466)		(55 160)
Dotterföretag	50 642		85 892	45 269
(varav pensionskostnader)				(13 522)
Koncernen totalt	299 834	145 005	315 769	185 174
(varav pensionskostnader)		(56 466)		(68 682)

Av moderföretagets pensionskostnader avser 829 (790) tkr gruppen styrelse och VD. Moderföretagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 (0) tkr.

Av koncernens pensionskostnader avser 4 627 (6 475) tkr gruppen styrelse och VD. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 4 417 (3 653) tkr.

Not 7. forts

Löner och andra ersättningar
fördelade mellan styrelseledamöter
m.fl. och övriga anställda damöter

	2012		2011	
	Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
Moderföretaget	6 599	242 593	6 594	223 321
Dotterföretag	6 301		12 485	73 407
Koncernen totalt	12 900	242 593	19 049	296 728
(varav tantiem o.d.)	(218)	(-)	(218)	(-)

Avgångsvederlag

Inom koncernen har avtal träffats med VD i respektive dotterbolag, varigenom VD har rätt till avgångsvederlag på 12-24 månader.

För VD i moderföretaget har avtal träffats, varigenom VD har rätt till 24 månaders uppsägningstid. För VD själv gäller dock en uppsägningstid på 3 månader.

Könsfördelning i styrelse och företagsledning

Koncernen

Styrelserna består till 42% (50%) av kvinnor och 58% (50%) av män.
Företagsledningarna består till 35% (50%) av kvinnor och 65% (50%) av män.

Moderföretaget

Styrelsen består till 48% (48%) av kvinnor och 52% (52%) av män.
Företagsledningen består till 40% (44%) av kvinnor och 60% (56%) av män.

Not 8. Resultat från andelar i koncernföretag

	2012	2011
Moderföretaget		
Utdelning från SKL Kapitalförvaltning	9 000	15 000
Utdelning från SKL Företag	15 015	19 006
	24 015	34 006

Not 9. Resultat från andelar i intresseföretag

	2012	2011
Koncernen		
Resultatandel i SOS Alarm Sverige AB (50%)	-7 279	4 819
Resultatandel i KPA AB (40%)	8 614	2 944
	1 335	7 763

Not 10. Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2012	2011
Koncernen		
Ränteintäkter	65 898	22 665
Övriga finansiella intäkter	917	2 165
	66 815	24 830

	2012	2011
Moderföretaget		
Ränteintäkter koncernföretag	7 216	8 758
Ränteintäkter övriga	2 442	24
	9 658	8 782

Not 11. Räntekostnader och liknande resultatposter

	2012	2011
Koncernen		
Räntekostnader övriga	-7 455	-2 670
	-7 455	-2 670

	2012	2011
Moderföretaget		
Räntekostnader koncernföretag	-1 012	-
Räntekostnader övriga	-738	-27
	-1 750	-27

Not 12. Skatt på årets resultat

Koncernen	2012	2011
Aktuell skatt		
Aktuell skattekostnad	-15 898	-17 441
Uppskjuten skattekostnad		
Uppskjuten skatt obeskattade reserver	-1 143	-1 481
Summa skatt på årets resultat	-17 041	-18 922
Uppskjutna skatteskulder		
Obeskattade reserver	39 027	37 176
	39 027	37 176
Moderföretaget		
Aktuell skatt		
Aktuell skattekostnad	-	-

Not 13. Programvaror

Koncernen	2012	2011
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	14 088	13 553
Nyanskaffningar	4 021	2 158
Omklassificeringar	3 357	-
Avyttringar och utrangeringar	-7 691	-1 623
	13 775	14 088
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-8 940	-8 547
Omklassificeringar	-	-
Avyttringar och utrangeringar	2 816	1 622
Årets avskrivning enligt plan	-2 767	-2 015
	-8 891	-8 940
Planenligt restvärde vid årets slut	4 884	5 148

Not 14. Goodwill

Koncernen	2012	2011
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	10 188	10 188
Förvärv av dotterföretag	-	-
Omklassificeringar	-	-
	10 188	10 188
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-3 923	-3 095
Omklassificeringar	-	-
Årets avskrivning enligt plan	-828	-828
	-4 751	-3 923
Planenligt restvärde vid årets slut	5 437	6 265

Not 15. Byggnader och mark

Koncernen	2012	2011
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	462 041	461 434
Nyanskaffningar	4 392	786
Avyttringar	-	-179
	<u>466 433</u>	<u>462 041</u>
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-126 569	-114 981
Avyttringar	-	78
Årets avskrivning enligt plan	-11 733	-11 666
Omklassificeringar	-152	-
	<u>-138 454</u>	<u>-126 569</u>
Ackumulerade uppskrivningar		
Vid årets början	43 693	44 845
Årets avskrivning enligt plan	-1 152	-1 152
	<u>42 541</u>	<u>43 693</u>
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-	-
Avyttringar	-	-
	<u>0</u>	<u>0</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	370 520	379 165

Not 16. Inventarier och installationer

Koncernen	2012	2011
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	68 166	97 598
Nyanskaffningar	9 631	8 769
Justering IB	937	-572
Avyttringar och utrangeringar	-13 719	-11 227
Omklassificeringar	-4	-26 382
	<u>65 011</u>	<u>68 186</u>
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-40 249	-44 061
Förvärv av dotterföretag	10 567	5662
Årets avskrivning enligt plan	-9 072	-7 830
Återförda avskrivningar vid avyttringar	3 049	5 481
Omklassificeringar	-1 229	499
	<u>-36 934</u>	<u>-40 249</u>
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-	-
Årets nedskrivningar	-	-
	<u>0</u>	<u>0</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	28 077	27 937
Moderföretaget	2012	2011
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	4 235	7 428
Justering IB	-	-572
Nyanskaffningar	937	1 677
Avyttringar och utrangeringar	-670	-4 298
	<u>4 502</u>	<u>4 235</u>

Not 16. forts.

	2012	2011
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-1 202	-4 889
Justering IB	-	-
Årets avskrivning enligt plan	-664	-611
Återförda avskrivningar vid avyttringar	536	4 298
	<u>-1 330</u>	<u>11 202</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	3 172	3 033

Not 17. Hyresgästanpassningar

Koncernen	2012	2011
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	64 281	-
Omklassificeringar från påg. arbeten	-	37 899
Omklassificeringar från inventarier	48 198	26 382
	<u>112 479</u>	<u>64 281</u>
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-3 163	-
Årets avskrivning enligt plan	-4 797	-2 667
Omklassificeringar från inventarier	-	-496
	<u>-7 960</u>	<u>-3 163</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	104 519	61 118

Not 18. Andelar i koncernföretag

Moderföretagets innehav av andelar i koncernföretag

Dotterföretag, org nr, säte	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde
SKL Företag AB, 556117-7535, Stockholm	100 %	100 %	650 000	243 249
SKL Kapitalförvaltning AB 556615-2657, Stockholm	100 %	100 %	1 000	657 444
				<u>900 693</u>
Dotterföretag, org nr, säte				Resultatandel
SKL Företag AB, 556117-7535, Stockholm				15 969
SKL Kapitalförvaltning AB 556615-2657, Stockholm				32 500
				<u>48 469</u>

Not 19. Andelar i intresseföretag

Koncernen	2012	2011
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	163 134	163 421
Årets resultatandel	1 335	7 763
Erhållen utdelning	-4 000	-8 050
Bokfört värde vid årets slut	160 469	163 134
Koncernens innehav av andelar i intresseföretag	Andelar/ antal %	Kapitalan- delens värde i koncernen
Intresseföretag, org nr, säte		
Direkt ägda		
KPA AB, 556526-8694, Stockholm	40 %	85 994
SOS Alarm AB, 556159-5819, Stockholm	50 %	71 906
		<u>157 900</u>

Not 20. Andra långfristiga värdepappersinnehav

Koncernen	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Bokfört värde	71	834
Avgående tillgångar	-22	-763
Tillkommande tillgångar	-	-
	<u>49</u>	<u>71</u>
Moderföretaget		
Bokfört värde	22	22
	<u>22</u>	<u>22</u>

Not 21. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Koncernen	2012	2011
Upplupna arvodesintäkter	4 833	2 449
Upplupna provisions- och abonnemangintäkter	7 339	7 050
Övriga upplupna intäkter	4 550	2 781
Förutbetalda kostnader	41 126	46 389
	<u>57 848</u>	<u>58 669</u>
Moderföretaget		
Övriga upplupna intäkter	2 081	-
Förutbetalda kostnader	27 044	35 761
	<u>29 125</u>	<u>35 761</u>

Not 22. Kortfristiga placeringar

Koncernen	Anskaffn. värde 2012	Marknads- värde 2012	Anskaffn. värde 2011	Marknads- värde 2011
Räntebärande obligationer	446 573	464 317	874 448	905 076
<i>därav kortfristiga</i>	-	-	-	-
Strukturinstrument (indexlänkade obligationer, hedge- och räntekorgar)	99 253	104 685	165 934	160 683
Svenska aktier/aktiefonder	718 719	750 513	219 400	224 343
	<u>1 264 545</u>	<u>1 319 515</u>	<u>1 259 782</u>	<u>1 290 102</u>

Not 23. Eget kapital

Koncernen	Bundna reserver	Fritt eget kapital
Eget kapital 2012-01-01		
Vid årets början	223 343	1 028 877
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital	13 344	-13 757
Årets resultat	-	10 293
Eget kapital 2012-12-31	<u>236 687</u>	<u>1 025 413</u>
Moderföretaget	Eget kapital	Fria reserver
Vid årets början 2011-01-01	50 958	886 883
Årets resultat	-	-28 604
Vid årets slut 2012-12-31	<u>50 958</u>	<u>858 279</u>

Not 24. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Koncernen	2012	2011
Pensionsskuld	12 211	17 108
Övrig avsättning	1 179	1 179
	<u>13 390</u>	<u>18 287</u>

Moderföretaget

Förbundets pensionsåtaganden uppgick vid årsskiftet till 864 (827) mkr. Dessa åtaganden tryggas genom medel avsatta till pensionsstiftelse, vars tillgångar uppgick till 1 110 (1 019) mkr enligt marknadsvärdering.

Not 25. Långfristiga skulder

Koncernen

Av balansposten förfaller 94 559 tkr till betalning tidigare än fem år efter balansdagen och 156 696 tkr senare än fem år efter balansdagen.

Not 26. Övriga skulder

Koncernen	2012	2011
Skuld övriga företag i koncernkontot	80 856	77 015
Avräkningsskulder	102 776	133 778
Övriga skulder	9 621	50 356
	<u>193 253</u>	<u>261 149</u>

Moderföretaget

Avräkningsskulder	170 553	133 778
Övriga skulder	9 621	13 203
	<u>180 174</u>	<u>146 981</u>

Not 27. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Koncernen	2012	2011
Upplupna personalkostnader	47 651	42 934
Upplupen fastighetsskatt	-	7 658
Övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	18 087	16 045
Förutbetalda hyror	16 037	17 231
Förutbetalda intäkter landstinget	95 136	-
Förutbetalda prenumerationsintäkter	12 981	11 836
Övriga förutbetalda statliga projektmedel	749 690	288 700
Övriga förutbetalda projektmedel	28 927	7 221
	<u>968 509</u>	<u>391 625</u>

Moderföretaget

Upplupna personalkostnader	33 984	33 083
Övriga upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	2 430	1 745
Förutbetalda intäkter landstinget	95 136	-
Övriga förutbetalda statliga projektmedel	749 690	288 700
Övriga förutbetalda projektmedel	28 329	7 221
	<u>909 569</u>	<u>330 749</u>

Not 28. Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Koncernen	2012	2011
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	32 438	26 007
Resultat från avyttring av anläggningstillgångar	-	-4 858
Förändring av avsättningar	-4 897	-11 570
Minoritetsintressen andel	-461	-7 783
Justering eget kapital	-413	-
Uppskjutna skatteskulder	708	-
Övrigt	-	766
	<u>27 375</u>	<u>2 562</u>

Not 28. forts.

Moderföretaget	2012	2011
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	664	611
Upp-/nedskrivning av borgensåtagande	-	137
Förändring av avsättningar	-5 661	-9 204
Övrigt	104	572
	<u>-4 893</u>	<u>-7 884</u>

Not 29. Betald inkomstskatt

Koncernen	2012	2011
Skattekostnad enligt resultaträkning	-15 898	-18 922
Förändring av skattefordran	7 556	-18 076
	<u>-8 342</u>	<u>-36 998</u>
Moderföretaget		
Skattekostnad enligt resultaträkning	-	-
Förändring av skattefordran	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Stockholm den 10 april 2013

Anders Knape
Ordförande

Lennart Gabrielsson
1:e vice ordförande

Ilmar Reepalu
2:e vice ordförande

Carola Gunnarsson
3:e vice ordförande

Emil Broberg

Pia Kinhult

Lena Micko

Elisabeth Unell

Erik Langby

Sten Nordin

Suzanne Frank

Anders Ågren

Birgitta Rydberg

Monica Selin

Anders Henriksson

Peter Roslund

Tomas Rudin

Annelie Hulthén

Heléne Fritzon

Helene Hellmark Knutsson

Ann-Catrin Lofvars

/Håkan Sörman
Verkställande direktör

**Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning
och koncernredovisning har avgivits den 10 april 2013.**

Niklas Wickström

Kenneth Strömberg

Eva Åsare

Deloitte AB

Göran Engquist
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i Sveriges Kommuner och Landsting
Organisationsnummer 222000-0315

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Sveriges Kommuner och Landsting för räkenskapsåret 2012-01-01 – 2012-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisning på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisning inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisning. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisning, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av

rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisning upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för förbundet och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande förbundets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sveriges Kommuner och Landsting för räkenskapsåret 2012-01-01 – 2012-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande förbundets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande förbundets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens

förslag till dispositioner beträffande förbundets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisning granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot förbundet. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har

handlat i strid med årsredovisningslagen eller förbundets stadgar.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att kongressen disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 10 april 2013

Eva Åsare
Förtroendevald revisor

Niklas Wikström
Förtroendevald revisor

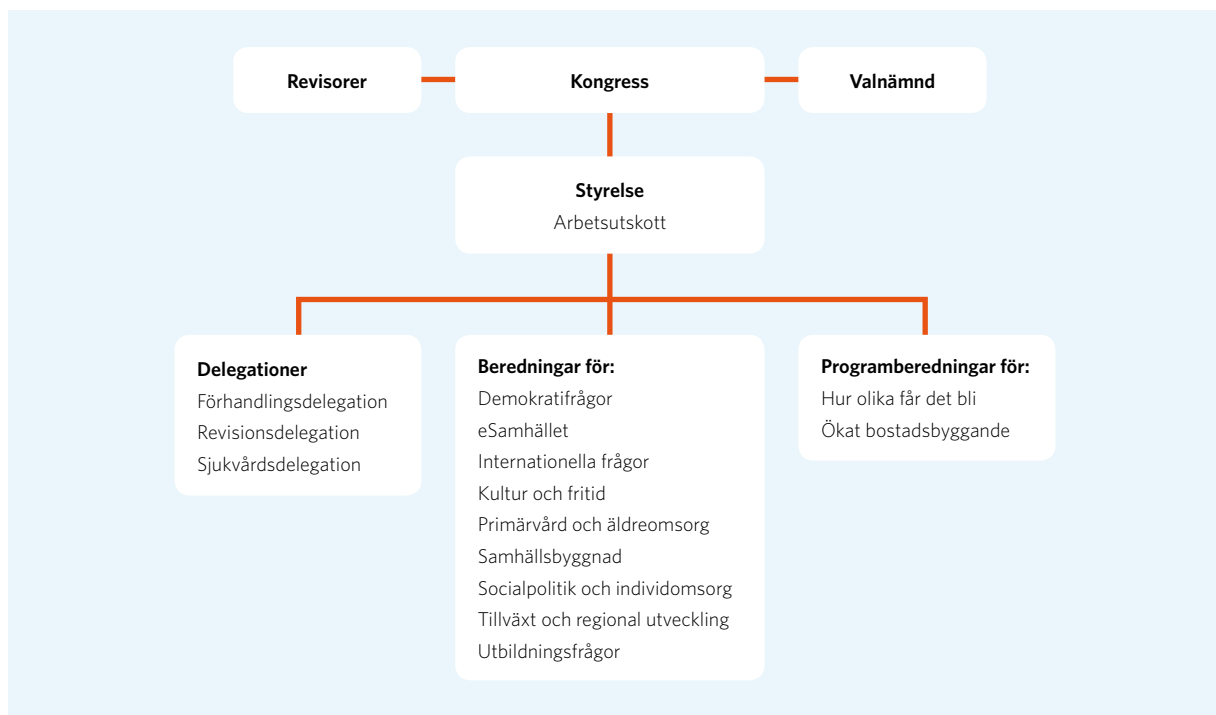
Kenneth Strömberg
Förtroendevald revisor

Deloitte AB

Göran Enquist
Auktoriserad revisor

Politisk organisation

Organisationsschema



Förtroendevalda



Sveriges Kommuner och Landstings styrelse vald vid 2011 års kongress. Ordinarie ledamöter.

Bakre raden från vänster: Erik Langby (M), Nacka, Anders Ågren (M), Umeå, Elisabeth Unell (M), Västerås, Anders Henriksson (S), Landstinget i Kalmar län, Lena Micko (S), Linköping, Lennart Gabrielsson (FP), Sollentuna, förste v ordf, Per Bolund (MP), Stockholm (avgått, ersatt av Ann-Catrin Lofvars (MP), Landstinget Dalarna), Peter Roslund (S), Piteå, Sten Nordin (M), Stockholm, Heléne Fritzon (S), Kristianstad, Birgitta Rydberg (FP), Stockholms läns landsting, Suzanne Frank (M), Landstinget Kronoberg. *Främre raden från vänster:* Anneli Hulthén (S), Göteborg, Emil Broberg (V), Landstinget i Östergötland, Carola Gunnarsson (C), Sala, tredje v ordf, Anders Knape (M), Karlstad, ordf, Monica Selin (KD), Västra Götalandsregionen, Ilmar Reepalu (S), Malmö, andre v ordf, Pia Kinhult (M), Region Skåne. *På bilden saknas:* Helene Hellmark Knutsson (S), Stockholms läns landsting och Tomas Rudin (S), Stockholm.



Sveriges Kommuner och Landstings styrelse vald vid 2011 års kongress. *Ersättare.*

Bakre raden från vänster: Jonas Ransgård (M), Göteborg, Bengt Germundsson (KD), Markaryd, Inger KällgrenSawela (M), Gävle, Anna Fransson (S), Landstinget Kronoberg, Torbjörn Rosdahl (M), Stockholms läns landsting, Stefan Svensson (M), Partille, Ann-Catrin Lofvars (MP), Landstinget Dalarna (avgått, ersatt av Karolina Skog (MP), Malmö), Kenneth Backgård (NS), Norrbottens läns landsting, Anette Åkesson (M), Båstad (avgått, ersatt av Peter Danielsson (M), Helsingborg). *Främre raden från vänster:* Peter Olofsson (S), Västerbottens läns landsting, Ulf Olsson (S), Borås, Billy Bertilsson (SVG), Västra Götalandsregionen, Helene Odenjung (FP), Göteborg, Eva Nypelius (C), Gotland, Jonas Andersson (FP), Västra Götalandsregionen. *På bilden saknas:* Gert-Inge Andersson (S), Västra Götalandsregionen, Anna Hövenmark (V), Jokkmokk, Kristina Jonäng (C), Västra Götalandsregionen, Karolina Skog (MP), Malmö, Elvy Söderström (S), Örnsköldsvik, Peter Lindroth (S), Karlsborg, Katarina Berggren (S), Botkyrka (ersatt Anders Johansson (S), Sigtuna som avgått).



Adjungerade till styrelsen

Mats Eriksson (M), Region Halland, Ingela Gardner Sundström (M), Österåker, Ingrid Lennerwald (S), Region Skåne, Lars Dahlberg (S), Stockholms läns landsting.



Arbetsutskottet (AU). Ordinarie ledamöter.

Bakre raden från vänster: Anders Henriksson (S), Landstinget i Kalmar län, Lena Micko (S), Linköping, Lennart Gabriellsson (FP), Sollentuna, Ilmar Reepalu (S), Malmö. *Främre raden från vänster:* Carola Gunnarsson (C), Sala, Anders Knappe (M), Karlstad, Monica Selin (KD), Västra Götalandsregionen.



Arbetsutskottet (AU). Ersättare.

Bakre raden från vänster: Bengt Germundsson (KD), Markaryd, Elisabeth Unell (M), Västerås, Eva Nypelius (C), Gotland, Peter Roslund (S), Piteå. *Främre raden från vänster:* Anneli Hulthén (S), Göteborg, Helene Odenjung (FP), Göteborg. *På bilden saknas:* Tomas Rudin (S), Stockholm.



Förhandlingsdelegationen

Bakre raden från vänster: Mats Johansson (S), Landstinget i Östergötland, Jens Sundström (FP), Norrbottens läns landsting, Erik Weiman (M), Landstinget i Uppsala län, Jan Valeskog (S), Stockholm, Daniel Portnoff (M), Trosa, Rikard Larsson (S), Region Skåne, Karin Engdahl (S), Västra Götalandsregionen, Catarina Deremar (C), Tierp. *Främre raden från vänster:* Charlotta Svanberg (S), Växjö, Lars Dahlberg (S), Stockholms läns landsting, förste v ordf, Ingela Gardner Sundström (M), Österåker, ordf, Berit Assarsson (M), Tyresö, Hans Hedlund (C), Landstinget i Västernorrland, andre v ordf. *På bilden saknas:* Håkan Lindh (FP), Skellefteå.



Revisionsdelegationen

Bakre raden från vänster: Bo Lennhammar (M), Landstinget Östergötland, Gunilla Jerlinger (S), Ekerö och Stockholms läns landsting, Anneli Bojesson (FP), Malmö, Gun Drugge (C), Landstinget Dalarna (avgått, ersatt av Nils Westling (C), Söderhamn, Landstinget Gävleborg och Region Gävleborg), Monica Brodén (MP), Norrköping och Landstinget Östergötland, Marianne Ericsson (V), Landstinget i Jönköpings län, Arne Pettersson (S), Landstinget Dalarna. *Främre raden från vänster:* Bengt Akalla (M), Stockholm, Rodika Klinge (M), Vellinge, ordf, Elisabeth Löf (S), Västerås och Landstinget Västmanland, v ordf, Wimar Sundeen (KD), Västra Götalandsregionen.



Sjukvårdsdelegationen

Bakre raden från vänster: Helen Eliasson (S), Västra Götalandsregionen, Ann-Christine Åström (NS), Norrbottens läns landsting, Lars-Göran Ytterberg (SVG), Västra Götalandsregionen, Catharina Blixen-Finecke (M), Region Skåne (avgått, ersatt av Carl-Johan Sonesson (M), Region Skåne), Lars Joakim Lundquist (M), Stockholms läns landsting, Elise Norberg Pilhem (V), Västra Götalandsregionen (avgått, ersatt av Sören Bergqvist (V), Landstinget i Uppsala län), Martin Andreasson (M), Västra Götalandsregionen, Eva Tjernström (S), Landstinget Gävleborg. *Främre raden från vänster:* Christer Jonsson (C), Landstinget i Kalmar, Per Wahlberg (M), Landstinget Västernorrland, Marie Morell (M), Landstinget i Östergötland, Mats Eriksson (M), Region Halland, ordf, Ingrid Lennerwald (S), Region Skåne, förste v ordf, Dan Ankarholm (NS), Norrbottens läns landsting, Mia Frisk (KD), Landstinget i Jönköpings län. *På bilden saknas:* Birgitta Rydberg (FP), Stockholms läns landsting, andre v ordf, Dag Larsson (S), Stockholms läns landsting, Åsa Kullgren (S), Landstinget Sörmland, Ulrik Andersson (S), Landstinget i Värmland och Kent Ögren (S), Norrbottens läns landsting.



Beredningen för demokratifrågor

Bakre raden från vänster: Gösta Bergenheim (M), Region Halland, Aida Hadzialic (S), Halmstad, Margaretha Olsson (S), Olofström, Magnus Oscarsson (KD), Ödeshög, Marie Ekman (S), Skövde, Fredrik Saweståhl (M), Tyresö, Carina Sándor (FP), Skinnskatteberg. *Främre raden från vänster:* Urban Granström (S), Nyköping, Anna Wiklund (M), Enköping, Sven-Åke Thoresen (S), Region Gävleborg, ordf, Lilly Bäcklund (S), Lycksele, Maria Dellham (M) Landstinget Västmanland. *På bilden saknas:* Ulf Bingsgård (M), Trelleborg, Peter Helander (C), Mora, v ordf, Anna Johansson (S), Göteborg, Mattias Karlsson (M), Luleå, Paul Lindvall (M), Linköping, Els-Marie Ragnar (SVG), Västra Götalandsregionen.



Beredningen för eSamhället

Bakre raden från vänster: Patrik Stenvard (M), Landstinget Gävleborg, Jan-Åke Simonsson (S), Västra Götalandsregionen, Yasin Abbas (-), Västra Götalandsregionen, Annika Tännström (M), Västra Götalandsregionen, Birgitta Nordwall (KD), Västerbottens läns landsting, Rasmus Persson (C), Örebro, Birgitta Sevefjord (V), Stockholms läns landsting, Kalle Sandström (S), Landstinget Blekinge, v ordf, Per Mosseby (M), Vaxholm (avgått, ersatt av Mats Gerdau (M) Nacka). *Främre raden från vänster:* Gustav Andersson (C), Stockholms läns landsting, Inga-Lill Jonsson (M), Nordmaling, Jerker Swanstein (M), Region Skåne, ordf, Jonas Andersson (FP), Västra Götalandsregionen, Börje Wennberg (S), Landstinget Uppsala län. *På bilden saknas:* Thomas af Bjur (FP), Landstinget Sörmland, Agneta Granström (MP), Norrbottens läns landsting, Katarina Nyberg Finn (S), Östersund, Erika Ullberg (S), Stockholms läns landsting.



Beredningen för internationella frågor

Bakre raden från vänster: Michael Sandin (M), Staffanstorp, Margareta Björck (M), Stockholm, Birgitta Sacrédeus (KD), Landstinget Dalarna, Vivianne Macdisi (S), Landstinget i Uppsala län, Alexander Wendt (M), Landstinget Blekinge. *Främre raden från vänster:* Yoomi Renström (S), Ovanåker, Magnus Leivik (M), Landstinget Sörmland, Lotta Håkansson Harju (S), Järfälla, ordf, Lars Persson (FP), Sundsvall, v ordf, Elin Lagerqvist (S), Jönköping (avgått). *På bilden saknas:* Åke Svensson (S), Region Gotland (ersatt Uno Aldegren (S), Region Skåne som avgått) Ewa-May Karlsson (C), Vindeln, Mimmi von Troil (M), Västra Götalandsregionen, Mikael Skoog (S), Helsingborg, Åsa Eriksson (S) Norberg.



Beredningen för kultur och fritid

Bakre raden från vänster: Marie Lindelöf (KD), Västerås, Hans Swedell (M), Kiruna, Lena Celion (M), Gotland, Mattias Josefsson (S), Ulricehamn, Eva Hellstrand (C), Åre, Angelica Rage (S), Forshaga, Monica Haider (S), Landstinget Kronoberg, v ordf, Jim Aleberg (S), Västra Götalandsregionen, Helena Proos (S), Enköping. *Främre raden från vänster:* Ingeborg Wiksten (FP), Landstinget Västernorrland, Conny Brännberg (KD), Västra Götalandsregionen, Madeleine Sjöstedt (FP), Stockholm, ordf, Karin Thomasson (MP), Östersund, Kristina Tharing (M), Göteborg. *På bilden saknas:* Kristina Zakrisson (S), Kiruna, Henrik Yngvesson (M), Landstinget i Kalmar (ersatt Mats Green (M), Jönköping, som avgått), Jan Bohman (S), Borlänge, Catrin Hulmarker (M), Hjo.



Beredningen för primärvård och äldreomsorg

Bakre raden från vänster: Gilbert Tribo (FP), Region Skåne, Lise-Lott Bensköld-Olsson (S), Region Halland, Maria Grip (V), Västerbottens läns landsting, Nicklas Sandström (M), Västerbottens läns landsting, Christian Gustavsson (M), Linköping (avgått, ersatt av Jonas Holm (M), Hudiksvall), Denise Norström (S), Landstinget Västmanland, Sören Bertilsson (S), Landstinget Dalarna, Bernt Nordgren (NS), Norrbottens läns landsting, Gudrun Brunegård (KD), Landstinget i Kalmar, Anders Åkesson (MP), Region Skåne. *Främre raden från vänster:* Cecilia Andersson (C), Västra Götalandsregionen, Kent Larsson (SVG), Västra Götalandsregionen, Maria Rydén (M), Göteborg, Staffan Werme (FP), Örebro, ordf, Erika Ullhag (S), Stockholms läns landsting (avgått, ersatt av Marie Sällström (S), Landstinget Blekinge), Ola Karlsson (M), Örebro läns landsting. *På bilden saknas:* Marie-Louise Forsberg-Fransson (S), Örebro läns landsting, v ordf, Marie-Ljungberg-Schött (M), Stockholms läns landsting, Marit Hesse (M), Västra Götalandsregionen, Anna-Carin Magnusson (S), Landstinget Jönköpings län.



Beredningen för samhällsbyggnad

Bakre raden från vänster: Aphram Melki (C), Järfälla, Mathias Sundin (FP), Norrköping, Lars Eriksson (S), Landstinget Västmanland (avgått, ersatt av Elin Lagerqvist (S), Jönköping), Owe Nilsson (S), Göteborg, Nanna Wikholm (S), Stockholms läns landsting, Pär Jönsson (M), Östersund, Carina Blank (S), Gävle, Jonas Karlsson (S), Örebro läns landsting, Lars Thunberg (KD), Helsingborg, Lennart Kalderén (M), Salem. *Främre raden från vänster:* Lennart Ojanlatva (NS), Norrbottens läns landsting, Eva Andersson (S), Norrköping, Gunnar Hedberg (M), Uppsala, ordf, Åsa Ögren (S), Umeå, v ordf, Raymond Wigg (MP), Stockholms läns landsting. *På bilden saknas:* Vilmer Andersen (V), Region Skåne, Bo Frank (M), Växjö, Leif Gripestam (M), Täby, Claes Jägevall (FP), Tibro, Carina Zachau (M), Örkelljunga.



Beredningen för socialpolitik och individomsorg

Bakre raden från vänster: Hanna Westerén (S), Region Gotland, Jonas Carlgren (M), Hedemora, Anja Soneson (M), Malmö, Ingela Andersson (S), Helsingborg, Dario Espiga (S), Göteborg, Karin Rågsjö (V), Stockholm, Eva Öhbom Ekdahl (M), Nacka, Peder Björk (S), Sundsvall. *Främre raden från vänster:* Monica Hansson (S), Trollhättan, Jan-Erik Wallin (M), Vara, Patrik Karlsson (S), Mölndal, Marlene Burwick (S), Uppsala, ordf, Ewa Samuelsson (KD), Stockholm, v ordf, Else Ammor (M), Sundsvall, Ulrika Landergren (FP), Kungsbacka. *På bilden saknas:* Anders Åhrlin (M) Örebro, Mikaela Waltersson (M) Halmstad, Jessica Rydell (MP), Landstinget i Kalmar, Marie-Louise Wernersson (C), Falkenberg, Maria Winberg Nordström (FP), Helsingborg.



Beredningen för tillväxt och regional utveckling

Bakre raden från vänster: Jimmy Jansson (S), Eskilstuna, Gunilla Levén (M), Västra Götalandsregionen, Ewa Bertz (FP), Region Skåne, Lena Melesjö Windahl (S), Karlstad, Katarina Berggren (S), Botkyrka (avgått, ersatt av Erika Ullberg (S) Stockholms läns landsting), Elisabeth Strömqvist (S), Landstinget i Västernorrland, Leif Blomqvist (S), Västra Götalandsregionen, Harald Hjalmarsson (M), Västervik. *Främre raden från vänster:* Birgitta Losman (MP), Västra Götalandsregionen, Johan Persson (S), Kalmar, v ordf, Roland Åkesson (C), Mönsterås, ordf, Christine Axelsson (S), Region Skåne, Anders Gäfvert (M), Härnösand. *På bilden saknas:* Kenneth Backgård (NS), Norrbottens läns landsting, Christian Gustavsson (M), Linköping (ersatt Peter Danielsson (M), Helsingborg som avgått), Ulla Hamilton (M), Stockholm, Anders Sundstöm (NS), Norrbottens läns landsting, Stefan Tornberg (C), Norrbottens läns landsting, Robert Uitto (S), Jämtlands läns landsting, Sverker Ågren (KD), Landstinget i Västernorrland.



Beredningen för utbildningsfrågor

Bakre raden från vänster: Lennart Bondeson (KD), Örebro, Torkild Strandberg (FP), Landskrona, Åsa Gyberg-Karlsson (V), Karlskrona, Lars-Inge Stomberg (M), Partille, Katrin Stjernfeldt Jammeh (S), Malmö, Maria Söderberg (C), Krokoms, Anna-Caren Säterberg (S), Åre, Martina Mossberg (M), Haninge, Ulla Gradeen (S), Värnamo, Lena Baastad (S), Örebro, Robert Hammarstrand (S), Göteborg. *Främre raden från vänster:* Lars-Eric Bergman (M), Strömsund, Marie-Louise Rönnmark (S), Umeå, v ordf, Maria Stockhaus (M), Sollentuna, ordf, Anna Svalander (FP), Borås, Mikael Rosén (M), Falun, Anders Teljebäck (S), Västerås. *På bilden saknas:* Mats Green (M) Jönköping (ersatt Malin Petersson (M), Kalmar, som avgått), Carina Wutzler (M), Vellinge, Robert Noord (S), Haninge.



Programberedningen Hur olika får det bli

Bakre raden från vänster: Ann-Catrin Lofvars (MP), Landstinget Dalarna, Anna-Karin Klomp (KD), Landstinget Uppsala län, Marianne Normark (FP), Västerbottens läns landsting. *Främre raden från vänster:* Kristina Jonäng (C), Västra Götalandsregionen, Jonas Ransgård (M), Göteborg, ordf, Ingalill Persson (S), Landstinget Dalarna, v ordf. *På bilden saknas:* Linda Fleetwood (V), Landstinget i Kalmar län.



Programberedningen Ökat bostadsbyggande

Bakre raden från vänster: Linda Snecker (V), Norrköping, Erik Slottnér (KD), Stockholm, Inger Källgren Sawela (M), Gävle, Anders Ekegren (FP), Solna. *Främre raden från vänster:* Erik Pelling (S), Uppsala, v ordf, Eva Nypelius (C), Region Gotland, ordf, Karolina Skog (MP), Malmö.

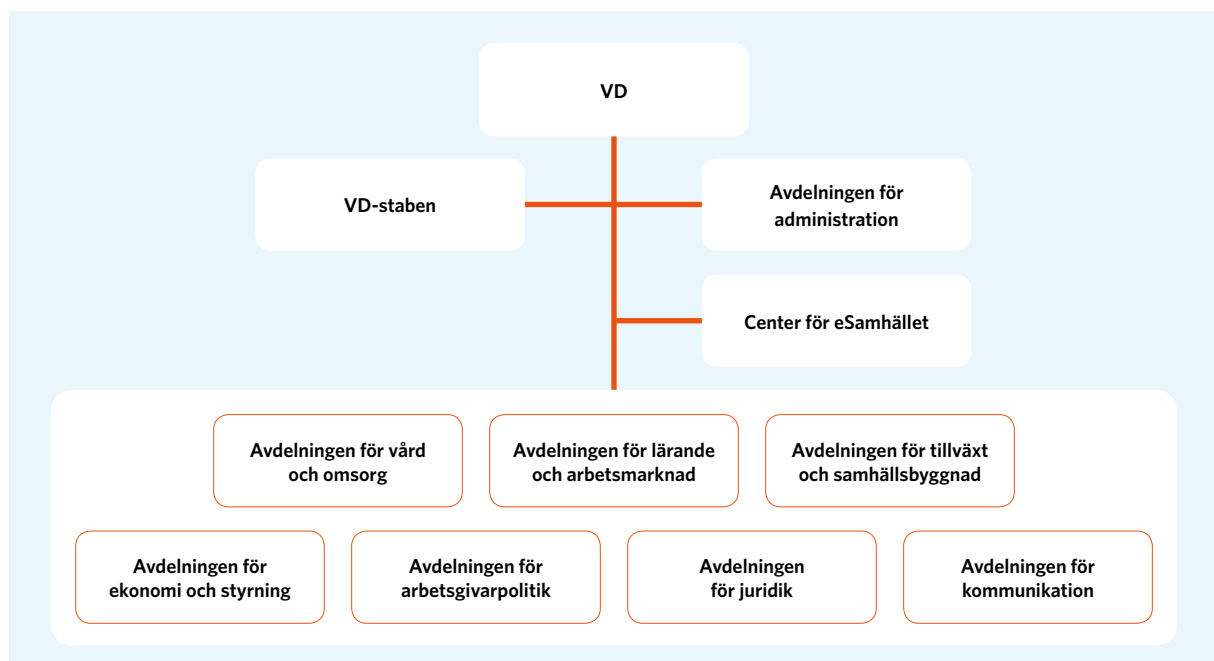


Ordinarie revisorer

Från vänster: Eva Åsare (M), Helsingborg, Niklas Wikström (FP), Karlstad, Kenneth Strömberg (S), Stockholm. *Ersättare (ej på bild):* Lennart Pettersson (C), Svalöv, Stefan Gustavsson (KD), Sävsjö, Kjell Henriksson (S), Laholm.

Kansliorganisation

Organisationsschema



Ledningsgrupp



Bakre raden från vänster: Per Mosseby, chef för Center för eSamhället, Gunilla Glasare, chef för avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad, Per-Arne Andersson, chef för avdelningen för lärande och arbetsmarknad, Mats Kinnwall, chef för avdelningen för ekonomi och styrning, Monica Björklund Aksnes, chef för avdelningen för kommunikation, Göran Stiernstedt, chef för avdelningen för vård och omsorg, Lena Dahl, chef för avdelningen för administration. *Främre raden från vänster:* Germund Persson, chef för avdelningen för juridik, Håkan Sörman, VD, Agneta Jöhnk, chef för avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Årsredovisning 2012

SKL är en medlemsorganisation för kommuner, landsting och regioner som ska verka på medlemmarnas uppdrag och med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin.

Årsredovisningen för 2012 innehåller en beskrivning och uppföljning av förbundets verksamhet under året.

Beställ eller ladda ner på webbutik.skl.se

ISBN 978-91-7164-950-8